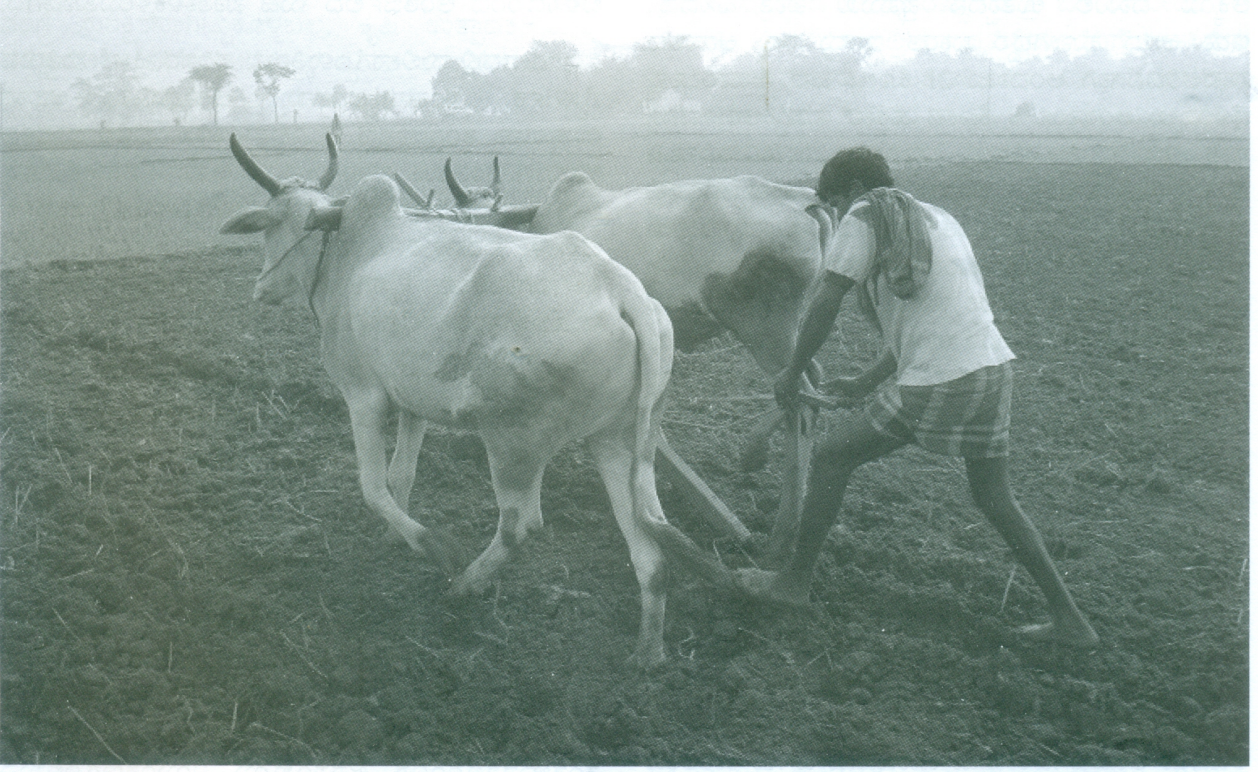

ಭಾರತದ ಎರಡನೆ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ಉದ್ದೇಶಿತ ತಂತ್ರಗಳು

ಚಿತ್ರ ಲೇಖನ: ಡಾ. ಅಶೋಕ ಪಾತೇನವರ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಸುನೀತ ಎನ್. ಎಚ್

ಭಾರತದ ಶತಕೋಟಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ಜನರಲ್ಲಿ ಶೇ. 52 ರಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಕೃಷಿಯು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದು ಈ ದೇಶದ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಮಳೆಯನ್ನೇ ಆಧರಿಸಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವ ಕೋಟಿ ಭಾರತೀಯರ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಹಾಗೂ ಈ ರಂಗವನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಹಿಂದೆಂದಿಗಿಂತಲೂ ಇಂದು ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಾವೀಗ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಎರಡನೆಯ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. 1967ರಿಂದ 1978ರ ಅವಧಿಯನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ವರ್ಷಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. 'ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿ' ಎಂದು ಕೃಷಿಯ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಕರೆದ ವಿಜ್ಞಾನಿ ವಿಲಿಯಮ್ ಎಸ್. ಗಾಡ್

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 1967 ಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಕೃಷಿಗೊಳಪಟ್ಟ ಜಮೀನನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತ ಬರಲಾಯಿತು. ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಗತಿಗಿಂತಲೂ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಗತಿ

ಹೆಚ್ಚಾಗತೊಡಗಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹಸಿವಿನಿಂದ ಜನ ಸಾವಿಗೀಡಾದರು. ಆಗ ಕೈಗೊಂಡ ಹಲವಾರು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಥಮ "ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿ" ಯಶಸ್ವಿಯಾಯಿತು. ಸುಧಾರಿತ ಬೆಳೆಗಳ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳು, ಆಧುನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳು ಮತ್ತು ಗೊಬ್ಬರಗಳು ಪ್ರಥಮ ಕೃಷಿ ಕ್ರಾಂತಿ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದ್ದವು. ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ದ್ವಿತೀಯಾರ್ಧದಷ್ಟೋತ್ತಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗತೊಡಗಿತು. ಈ ಕ್ರಾಂತಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ದೇಶಗಳನ್ನು ಮಂದಗತಿಯಿಂದ ಪ್ರವೇಶಿಸಿತು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಸಿರುಕ್ರಾಂತಿ ಪ್ರಥಮ ಹಸಿರುಕ್ರಾಂತಿಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ ವಿಶ್ವದ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಗೋಧಿ ಬೆಳೆಯುವ ದೇಶವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿತು. ಅಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ, ಭತ್ತದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಶೇ. 12 ರಿಂದ ಶೇ. 67ಕ್ಕೆ ಏರಿತು. ರೈತರಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿದ್ದ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ, ಅಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿ ಫಸಲು ನೀಡುವ ಬೆಳೆಗಳನ್ನೂ ವರ್ಷದುದ್ದಕ್ಕೂ ಬೆಳೆಯಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು

ಕೃಷಿ

ಅಧಿಕವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಯಿತು. ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಸಾಧಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಯಿತು. ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಇತರೆ ದೇಶಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ ದೇಶವೊಂದು ಆಹಾರದ ಕಣಜವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿತವಾಗುವಲ್ಲಿ ಗೋಧಿ ಮತ್ತು ಅಕ್ಕಿಯ ದಾಖಲೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದವು. ಇದು ಆಗದೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಭಾರತ ಇಂದು ತನ್ನ ಆಹಾರದ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಗಾಗಿ ಅಂದಾಜು 21 ಕೋಟಿ ಟನ್ ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಯಲು ಅಂದಾಜು 8 ಕೋಟಿ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ನಷ್ಟು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿ ಕೃಷಿಯೋಗ್ಯ ಸಾಗುವಳಿ ಭೂಮಿಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದ “ಪ್ರಥಮ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿ” ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದ್ದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸತ್ಯ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯನಂತರದಿಂದ ಇತ್ತೀಚಿನ ವರೆಗಿನ ಸಾಗುವಳಿ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಬೆಳೆ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹಾಗೂ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಮಹತ್ವ ಅರಿವಾಗುವುದು.

ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮಗಳು

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರದ ತ್ವರಿತಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಅಪಾರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಹಸಿವನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನೀಗಿದ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿ, ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿ ನೀಡಿತು. ಗೋಧಿ ಮತ್ತು ಅಕ್ಕಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಹರಿಸಿದ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಯೋಜನಾ ತಜ್ಞರು ಹಣ್ಣು, ತರಕಾರಿ ಮತ್ತು ಬೆಳೆ ಕಾಳುಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಲೂ ಲಕ್ಷ್ಯವಹಿಸದಿರುವುದು ಹೋದುದು ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ದಶಕಗಳಿಂದ ಅಕ್ಕಿ, ಗೋಧಿಗಳ ದಾಖಲೆಯ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದ ಅದೇ ಕೃಷಿ ಸಾಗುವಳಿ ಭೂಮಿ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ನಂತರ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು. ಇಂತಹ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಕಾಳುಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದು ಕಷ್ಟ ವಾಗತೊಡಗಿತು. ಅದೇ ರೀತಿ ಭತ್ತ ಮತ್ತು ಗೋಧಿಯ ಬೆಳೆಗಳು ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಹಾಗೂ ಕೀಟ ಪ್ರತಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದವು, ಧೀರ್ಘಾವಧಿಯವರೆಗೆ ಒಂದೇ ತರಹದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆದ ಪಾರ್ಶ್ವ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಪ್ರಥಮ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಭಾಗಗಳಾಗಿಬಿಟ್ಟವು.

ರಘು ಮಾಡಬಹುದಾದ ಹಣ್ಣುಗಳು, ಜೇನು, ಅಣಬೆ, ಹಾಲು ಮತ್ತು ಮಾಂಸ ಇತ್ಯಾದಿ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯತ್ತ ತೀವ್ರ ನಿಗಾವಹಿಸದಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶ, ಒಣ ಭೂಮಿ ಹಾಗೂ ಗುಡ್ಡಗಾಡಿನ ವಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿದ್ದು ಪ್ರಥಮ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ನ್ಯೂನತೆಗಳಲ್ಲೊಂದು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯಾಂತ್ರಿಕತೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದ ಹಸಿರು

ಕ್ರಾಂತಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ನಿರುದ್ಯೋಗಕ್ಕೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಫಲವತ್ತಾದ ಕೃಷಿ ಭೂಭಾಗಗಳು ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ನೀರಾವರಿ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಜೌಳಾಗಿ, ಸವಳಾಗಿ ಯಾವ ಬೆಳೆಯನ್ನೂ ಬೆಳೆಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮುಟ್ಟಿವೆ. ನೀರನ್ನು ಬೇಕಾಬಿಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿದ್ದರಿಂದ ಅಂತರ್ಜಲದ ಮಟ್ಟ ಪಾತಾಳಕ್ಕೀಯತೊಡಗಿದೆ.

ವೇಗದಲ್ಲಿ ಮಲೀನಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಪರಿಸರ, ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿರುವ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದನಾ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ಉಳಿಸಿ, ಬೆಳೆಸಿ ಭಾರತದ ಶತಕೋಟಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ದ್ವಿತೀಯ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ. ಬೆಳೆಗಳ, ಅರಣ್ಯಗಳ ಒಳನಾಡಿನ ಹಾಗೂ ಸಾಗರ ಮೂಲದ ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಆದ್ಯತೆಯ ಮೂಲಕ ಸಂರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅರವತ್ತರ ದಶಕದ ಹಸಿರುಕ್ರಾಂತಿ ಸುಮಾರು ಮೂರು ದಶಕಗಳವರೆಗೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಹಾರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನಿಭಾಯಿಸಿತು. ಒಂದು ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಿ.ಶ 2025 ರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು ಎಂಟು ಶತಕೋಟಿಯಷ್ಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅಷ್ಟಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೆ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆ ಒದಗಿಸಲೇಬೇಕೆಂದಾದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ.

ಪ್ರಥಮ, ಹಸಿರುಕ್ರಾಂತಿಯ ಹರಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ ಡಾ.ನಾರ್ಮನ್ ಬೊರಲಾಗ್ ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ದ್ವಿಗುಣ ಅಥವಾ ತ್ರಿಗುಣಗೊಳಿಸುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳೊಂದಿಗೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ನಿಯಂತ್ರಣಗೊಳಿಸುವ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳು ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾಗಿವೆ. ಪ್ರಥಮ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಗೋಧಿ, ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಗೋವಿನ ಜೊಳಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. 1950 ರಿಂದ 1990 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿ ಎರಡೂವರೆ ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾದುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇಳುವರಿ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗೆ 1.06 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ನಿಂದ 2.52 ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ, ಎರಡನೇಯ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಉದ್ದೇಶ ಬಡವರು ಬಳಸುವ ಧಾನ್ಯಗಳಾದ ಜೋಳ, ಹಾಗೂ ತೃಣಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಾಗಬೇಕಿದೆ.

ಸುಧಾರಿತ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿ ಈಗಿರುವ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪಾದನೆ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಚಿಕ್ಕ ಹಿಡುವಳಿದಾರರ ಒಣಭೂಮಿಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಅವಿಷ್ಕಾರವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯ ಮಣ್ಣಿನ ವಿಜ್ಞಾನದ ಬಗೆಗಿನ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿಗೆ ಜಲದ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಹಾಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬಗೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಹರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸುಧಾರಿತ ವ್ಯವಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಗಳಷ್ಟೆ

ಅಲ್ಲದೆ, ಕೃಷಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಬಂಡವಾಳದ ಅವಶ್ಯಕತೆ, ಬೆಳೆವಿಮೆ ಹಾಗೂ ಬೆಳೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳ ಸುಸಂಘಟಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕಿದೆ.

ಎರಡನೆಯ ಹಸಿರುಕ್ರಾಂತಿಯ ಉದ್ದೇಶಿತ ತಂತ್ರಗಳು ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು, ಪರಿಸರವನ್ನು ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ವರೆಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅನೇಕ ಉದ್ದೇಶಿತ ತಂತ್ರಗಳು ಎರಡನೆ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ನಾಂದಿಯಾಗಬಹುದಾಗಿದೆ.

- 1) ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಒಣಬೇಸಾಯದ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನೀರಾವರಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲು ಕ್ರಮಕೈಗೊಂಡು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
- 2) ಲಭ್ಯವಿರುವ ನೀರಾವರಿ ಮೂಲಗಳ ಸಮರ್ಥ ಬಳಕೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು. ಕೃಷಿಯನ್ನು ಒಂದು ವಾಣಿಜ್ಯ ಉದ್ಯಮವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.
- 3) ಕೃಷಿ, ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಹಾಗೂ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇವು ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಯ ಮೂರು ಮುಖ್ಯ ಮೂಲಗಳು. ಇವುಗಳ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಯೋಜನೆಗಳು ಅವಶ್ಯ. ಕೃಷಿ ಕ್ರಾಂತಿಯತ್ತ ಸರ್ಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು.

ಬಡತನದ ರೇಖೆಯ ಕೆಳಗಿರುವ ಜನ, ಚಿಕ್ಕ ಮತ್ತು ಅತಿಚಿಕ್ಕ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು, ಭೂರಹಿತ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಮುಖ ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗಗಳ ಅನುಸರಣೆ ಸೂಕ್ತವೆನಿಸುವುದು.

1. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಆ ಮೂಲಕ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದಾಗ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ ದರಗಳನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
2. ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವುದು.
3. ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿತ ಪೂರಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
4. ಲಾಭಕರ ಕೃಷಿಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ತಲುಪಿಸಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವಂತೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅಳವಡಿಕೆಯು ರೈತರ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಬೇಕು.
5. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೊಂದಿಗೆ ಮಾರಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಅವಶ್ಯವೆನಿಸಿದೆ.

ದ್ವಿತೀಯ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿ ಸಾಧನೆಗೆ ಆದ್ಯತೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸುಧಾರಿತ ಬೀಜ, ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಸಮರ್ಥಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಜಲನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ

ಅತ್ಯಂತ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತಲಿದೆ. ವಿಶ್ವದ ಕೆಲವು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಇಗಾಗಲೆ ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿ ಕೊಂಡಿವೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದದ್ದು ಇಸ್ರೇಲ್ ದೇಶ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಭಾರತದ ಹನ್ನೆರಡು ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಒಟ್ಟು ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಶೇ. 15 ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ. ಬೆಳೆಯ ಬೇರುಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಸಾಂದ್ರೀಕೃತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವ ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ಕೊಳವೆಗಳ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಸಾಧನಗಳೊಂದಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದ್ದ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದಲೇ ಈ ಕ್ರಮ ಅಳವಡಿಕೆಯಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ರಚಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಉನ್ನತ ಆಯೋಗದ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಗಾಧ ಪ್ರಮಾಣದ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹೂಡಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ದಿಸೆಯಡೆಗೆ ಗಮನಹರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆಯೋಗ, ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ (2007-08 ರಿಂದ 2011-12) ನೀರಾವರಿಗೊಳಪಟ್ಟ ಜಮೀನನ್ನು 14 ದಶಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದೆ.

ಸಮಗ್ರ ಹಾಗೂ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಹಾಗೂ ಮಾನವನ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಕೃಷಿ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು, ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಗೂ ಕೀಟನಾಶಕಗಳು ಉಂಟುಮಾಡಿವೆ. 'ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕೃಷಿ' ಎಂದೇ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಪ್ರಥಮ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಅಭೂತಪೂರ್ವ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕೃಷಿ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳೇ ಕಾರಣವೆಂಬುದು ಸತ್ಯವಾದರೂ ಅತಿಯಾದ ಕೃಷಿ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು, ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಗೂ ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಬಳಕೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಬೀರಿದ್ದನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಕಳೆದ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಸುರಕ್ಷಿತ ಹಾಗೂ ಹಾನಿಕಾರಕ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾದ ಕೃಷಿ ಜನ್ಯ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆ. ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಶೇ. 20 ರಿಂದ 25 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂದು ವಿಶ್ವದ ಅಂದಾಜು 130 ದೇಶಗಳು ವಾಣಿಜ್ಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತ ಸಾವಯವ ಉತ್ಪಾದನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಈ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರೈತ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಅಣಿಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಗನುಸಾರ ಸೂಕ್ತ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಕೆಗೆ ಒತ್ತುಕೊಡುವುದು. ಕಳೆದ ಅರ್ಧ ಶತಮಾನದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಏರಿಕೆಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಜಲ, ನೆಲ ಹಾಗೂ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ

ಕೃಷಿ

ನಡೆಯಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ಈ ಪ್ರಗತಿಯ ಗತಿ ನಿವಾರಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಗತಿಯ ಗತಿಯನ್ನು ನಾವು ಸಾಧಿಸಿದ್ದು ಕೇವಲ ಸುಲಭ ಮಾರ್ಗಗಳಿಂದಾಗಿ ಎನ್ನುವುದು ನಿಜ. ಮುಂದೆ ಕಠಿಣ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಪ್ರಗತಿಯ ಗತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಬಡತನ,ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ನೆಲೆಗಳು, ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ದಿನೇದಿನೇ ಕುಸಿಯುತ್ತಿರುವ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೃಷಿ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿವೆ. ಬರೀ ಬೆಳವಣಿಗೆಯತ್ತ ಗಮನಹರಿಸದೆ ಬೆಳೆಯುವ ಆಹಾರದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಸಾಂದ್ರತೆಯನ್ನೂ ಕೂಡಾ ಸಂಶೋಧನಾ ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಭಾರತೀಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿರಂತರ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿಯ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಪ್ರಥಮ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಹರಿಸಲಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯದ ಕೆಲವು ದೇಶಗಳು ತಮ್ಮ ದೇಶಗಳ ಜನರ ಹಸಿವು ಹಿಂಗಿಸಲು ಅನೇಕ ಸುಧಾರಿತ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಅಷ್ಟು ವೇಗದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕಂಡಿವೆ.

ನಿಖರ ಕೃಷಿ

ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇ. 52 ರಷ್ಟು ಜನ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅರ್ಧ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾದ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ

ಕೃಷಿಯ ಪಾಲು ಶೇ. 18.5 ರಷ್ಟಾಗಿದೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ತ್ವರಿತ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಹಾರ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ನಲವತ್ತರ ದಶಕದ ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇಂದಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ವಿಫಲ ವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ 2020ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅಸಮರ್ಥವಾಗಬಹುದು. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳತ್ತ ನಾವು ಈಗ ಮುನ್ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ, ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ 'ನಿಖರ ಕೃಷಿ' ಈದೀಗ ಪರಿಣಿತರ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿ ದೇಶದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನಾಧರಿಸಿ ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು, ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಖರವಾದ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಈ ತರಹದ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಪರಿಸರ ಪೂರಕ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳನ್ನು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯ ಹಾಗೂ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ 1960 ರ ದಶಕದ ಭಾರತದ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿ ತನ್ನ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಅರ್ಧ ಶತಮಾನವಾಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಅವಲೋಕನ ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮ ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿಗಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಹರಿತ್ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.

ಸುಕೃತ ಕೃಷಿ ಲೇಖನ ಪುರಸ್ಕಾರ

ಪತ್ರಕರ್ತರ/ಬರಹಗಾರರ ಕೃಷಿ ಅಧ್ಯಯನ ಗುರುತಿಸಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಸುಕೃತ ಕೃಷಿ ಲೇಖನ ಪುರಸ್ಕಾರ ನೀಡಲು ಸುಕೋ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕೃಷಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸಂಚಾಲನಾ ಸಮಿತಿ ನಿರ್ದರಿಸಿದೆ. ನೆಲ ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಬರನಿರೋಧಕ ತಂತ್ರ ಅಳವಡಿಸಿ ಗೆದ್ದ ಕೃಷಿ ಸಾಧಕರ ಪರಿಚಯ ಕುರಿತ ಬರಹಗಳಿಗೆ 10,000 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಪುರಸ್ಕಾರ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಆಯ್ದು ಐದು ಜನ ಪತ್ರಕರ್ತರು/ಬರಹಗಾರರಿಗೆ ಇದನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಬರಹವು ಪ್ರಸ್ತುತ 2016ರ ಜನವರಿಯಿಂದ ಬರುವ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಕೃಷಿ/ಸುದ್ದಿ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೇ ಪ್ರಮುಖ ಸುದ್ದಿವಾಹಿನಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಸಾಕ್ಷ್ಯಚಿತ್ರವಾಗಿ ಪ್ರಸಾರವಾಗಿರಬಹುದು. ಬರದ ಸಂಕಷ್ಟ ಎದುರಿಸಿ ಗೆದ್ದ ರೈತರ ಯಶೋಗಾಥೆಗಳ ಕುರಿತ ಪ್ರಕಟಿತ ಬರಹ/ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಪತ್ರಕರ್ತರು/ ಬರಹಗಾರರು ನಮ್ಮ ಆಯ್ದು ಸಮಿತಿಯ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಕಳಿಸಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ. ಓದುಗರೂ ಉತ್ತಮ ಬರಹಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಬರಹ ಆಯ್ಕೆಗೆ ನೆರವಾಗಬಹುದು.

ಸುಕೋ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕೃಷಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸಂಚಾಲನಾ ಸಮಿತಿ ಕಳೆದ 2013ರಿಂದ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಾಧಕರಿಗೆ ತಲಾ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸುಕೃತ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸುಕೋ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕೃಷಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸಂಚಾಲನಾ ಸಮಿತಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನೂತನ ಕೃಷಿ ಲೇಖನ ಪುರಸ್ಕಾರ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪತ್ರಕರ್ತರು ಪ್ರಕಟಿತ ಕೃಷಿ ಬರಹ, ಸಾಕ್ಷ್ಯಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಮಿತಿಯ ಸಂಚಾಲಕ ಶಿವಾನಂದ ಕಳವೆಯವರಿಗೆ (sukritaaward@gmail.com), ಕಳುಹಿಸಬಹುದು. 9448023715

ಸುಕೋ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕೃಷಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸಂಚಾಲನಾ ಸಮಿತಿ
 ಕಚೇರಿ: ಸಿಂಧೂರ 384/ಎ ಆರ್ ಎಮ್ ವಿ ಲೇಔಟ್
 2ನೇ ಹಂತ, 2ನೇ ಬ್ಲಾಕ್ ಬೆಂಗಳೂರು-94
 ಇ ಮೇಲ್: sukritaaward@gmail.com ಮೊಬೈಲ್: 9448023715